

ДИТИНА І ПЕДАГОГ — ПАРТНЕРИ

Ірина ЛИТВИНЕНКО,

канд. психол. наук, доцентка кафедри психології та соціальних наук, Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського

Педагогіка партнерства передбачає відносини рівноправ'я, довіри і взаємоповаги між усіма учасниками освітнього процесу. Вихователь має сприймати дітей як рівних і відповідно до цього вибудовувати і своє спілкування з ними, й усю освітню роботу. Які переваги такої партнерської взаємодії та як її налагодити, розповідає авторка статті.

ЧИТАЙТЕ У СТАТТІ

- ✓ Роль відносин із педагогом у розвитку дитини.
- ✓ Суб'єкт-об'єктна і суб'єкт-суб'єктна моделі взаємодії.
- ✓ Визначальні ознаки партнерських відносин.

ВІДНОСИНИ З ІНШИМИ — ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Сьогодні людину визнано у світі вищою цінністю. Саме тому засадничими ідеями реформи освіти, починаючи з її першої сходинки — дошкільної, є гуманізація, індивідуалізація, утвердження демократичного стилю взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу.

Саме життя висуває сьогодні на передній план завдання перебудови людських стосунків в освітньому процесі.

Ми бачимо, як багато дорослих людей, що зростали в умовах домінування авторитарного підходу до навчання, не змогли реалізуватися й живуть із відчуттям втрачених можливостей, розчарування в собі, своєму житті. І демонструють стійке неприйняття системи освіти, навчання загалом.

Тож нині необхідно створити в освіті умови, які забезпечать ефективне розкриття індивідуальності дитини, умови, за яких вона захоче навчатися, стане повноправним суб'єктом власного розвитку. Гармонізація освітнього процесу передбачає захист гідності особистості, безумовне визнання її права на свободу, щастя, саморозвиток, створення передумов для самореалізації, творчості в організації свого життя, формування відповідальності, зацікавленості в навчанні.

Психолог-гуманіст К. Роджерс наголошував, що не можна змінити людину, лише передаючи їй готові знання, чужий досвід, — необхідно створити

умови для її саморозвитку. За такого підходу надзвичайної ваги набуває поняття відносин, оскільки результат освітнього процесу насамперед обумовлений відносинами, які склалися між педагогом (вихователем) і дитиною.

Зазначимо, що в педагогічній науці категорія «відносини» є фундаментальною, як і категорії «особистість», «діяльність», «спілкування». Видатний психолог В. Мясіщев розглядав особистість як утворення діалогічне, як продукт індивідуального досвіду спілкування та відносин з іншими людьми.

ДИТИНА — СУБ'ЄКТ, А НЕ ОБ'ЄКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Один із видів відносин — партнерські. Саме партнерські відносини сьогодні активно обговорюються освітянською спільнотою. Причому увага акцентується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії, у якій і педагог, і дитина є суб'єктами власної діяльності, на протизагубу суб'єкт-об'єктній моделі, характерній для комунікативно-інформаційного навчання, де дитина розглядається як об'єкт впливу з боку педагога.

У суб'єкт-об'єктній взаємодії є той, хто домінує, і той, хто перебуває в залежності. Психологічне домінування проявляється в тому, що одна людина розпоряджається іншою — приймає за неї рішення, нав'язує їй свої правила, установки, вказує, що вона має робити і як. Що це означає для залежного? Ця людина почувається невільною, вона змушена дивитися на світ чужими очима, не відчуває зв'язку зі своїм Я, сумнівається у власних почуттях (часто не усвідомлює їх), не бере на себе відповідальність за якість свого життя, втрачає можливість набутти власний унікальний досвід і розпоряджатися ним на свій

Як не заплутатися в розмаїтті освітніх технологій?

Обирайте журнали
"Дошкільне виховання",
"Палітра педагога" та "Джміль"

- Щономера – нова актуальна тема
- Ефективні освітні технології
- Методичні рекомендації фахівців
- Цікаві заняття, сценарії, ігри, посібники
- Додаткові е-матеріали передплатникам

Читайте
та надихайтесь!

**Комплект
зі знижкою!**

- Швидко
- Зручно
- Вигідно

Передплатіть журнали
на 2021 рік онлайн:
jmil.com.ua/peredplata